

Årsberetning
Vevelstad kommune
2022

Forord

I dette dokument fremlegges Vevelstad kommunes årsberetning for 2022.

I kommunelovens § 14-7 er det gitt regler om utarbeiding og innholdet i årsberetningen:

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens eller fylkeskommunens samlede virksomhet. Det skal også utarbeides en egen årsberetning for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak.

Årsberetningene redegjør for

- a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid*
- b) vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene*
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne*
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard*
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling*
- f) likestillingstiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestillings- og diskrimineringslovens formål om likestilling uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.*

Årsberetningen og årsmelding foreligger til behandling i kommunestyret samtidig som årsregnskapet skal behandles.

Vevelstad 30.mars 2023.

Renate Mathisen
Kommunedirektør

Kommunedirektørens kommentar

Drift

Kommunestyret er tydelig på at man ønsker at Vevelstad kommune skal bestå som egen kommune og da er det viktig at løpende driftsutgifter finansieres av løpende driftsinntekter, samt at netto driftsresultat gir mulighet for å sette av penger til disposisjonsfond for å håndtere risiko og uforutsette hendelser.

Investering

Kommunen har investeringsambisjoner som krever lånefinansiering. Større lån, mere utgifter til renter og avdrag, vil påvirke netto driftsresultat utover økonomiplan-perioden. En økning av lånerenta vil bidra til økt press på kommuneøkonomien, som igjen vil påvirke kommunens evne til å yte tjenester for innbyggerne. Kommunen står overfor flere mulige store investeringer og dette skaper en rekkefølgeproblematikk. Det gjør at ønskede investeringer innen helse og omsorg kanskje må utsettes noen år, inntil man får oversikt over hva de nye inntektene vil innebære. Det er begrenset hvor mye gjeld kommunen tåler å ha på en gang uten nye inntekter fra eiendomsskatt, havbruksfond og økt rammetilskudd og skatt.

I Vevelstad kommune sitt økonomireglement er det vedtatte størrelser på måltall som er innenfor anbefalinger fra Teknisk Beregningsutvalg (TBU). Dette for å ivareta den økonomiske bæreevne over tid. For å nå disse måltall, må Vevelstad kommune ha kontinuerlig fokus på og jobbe med, produktivitet og effektivitet.

Samfunnsplan

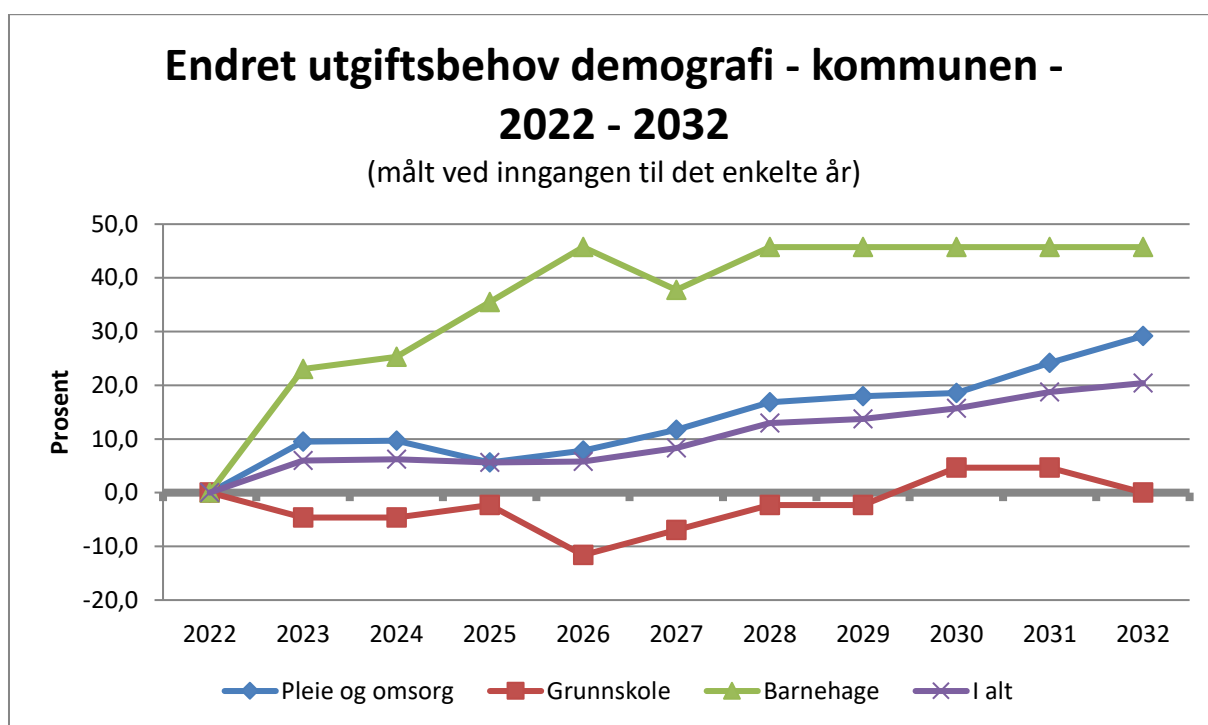
Vevelstad kommune har vedtatt kommuneplanens samfunnsdel. Samfunnsdelen beskriver mål og ønsket utvikling de neste 12 årene. Samfunnsdelen brytes ned i 4-årige handlingsprogram, som igjen rulleres hvert år. Handlingsdelen skal innarbeides i et nytt felles dokument med kommunes økonomiplan. Dette gir et styringsdokument for alle tjenesteområdene med mål og tiltak for de neste fire årene, sammen med de budsjettmessige konsekvenser tiltakene har.

Næringsutvikling

Kommunens sentrale plassering blir lagt merke til, og flere store solide næringsaktører ser på kommunen som en attraktiv mulighet for etablering. Det er konkrete planer for å etablere havbruksrelaterte virksomheter som settefiskanlegg, lukkede oppdrettsanlegg i sjø og på land. Disse planene er så konkrete at de får betydning for den kommunale virksomheten allerede i 2022. Når kommunen rullerer økonomiplanen må det tas hensyn til disse etableringene og hvordan etableringene vil virke på kommunen og den kommunale organisasjonen, både økonomisk og kapasitetsmessig de nærmeste årene.

Tjenester

Kommunesektoren har ansvaret for bl.a. barnehager, grunnskole, barnevern og helse- og omsorgstjenester. Dette er tjenester som i hovedsak er rettet mot bestemte aldersgrupper av befolkningen, og hvor utgiftene påvirkes direkte av den demografiske utviklingen.

Den grafiske fremstillingen over er basert på SSBs befolkningsframskriving for Vevelstad kommune. Grafene beskriver forventet utgiftsbehov for de viktigste kommunale tjenestene som skole, barnehage og pleie og omsorg. Grafikken viser at Vevelstad kommune vil ha en tilsvarende forventet utvikling som de fleste kommuner i Norge. Det blir flere eldre og færre barn i kommunen. Utgiftene til pleie og omsorg stiger mer enn utgiftene totalt. Dette skyldes at utgiftene til skole og barnehage går ned. Kommunen kan bare møte denne utviklingen ved å dreie budsjettet fra skole og barnehage og over til pleie og omsorg.

Utvikling

Gitt denne utviklingen burde kommunen redusert utgiftene i skole og barnehage gjennom å ta ned bemanningen i skole og barnehage og styrket budsjettet i pleie og omsorg. Men samtidig må kommunen være klar til å ta imot nye barn slik vi beskriver virkningene av de nye store næringsetableringene. Kommunedirektøren mener at i den situasjonen kommunen er i nå de neste to-tre årene bør kapasiteten i skole og barnehage opprettholdes, selv om det koster mye penger og tapper kommunens fond. Et viktig moment for familier som ønsker å etablere seg er at det finnes en god skole og barnehage med utdannende pedagoger. Vi er derfor nødt til å opprettholde dagens bemanning.

Personal

I Vevelstad kommune arbeider det flere kvinner enn menn. Det er en god del deltidsstillinger og dette er kvinner som i hovedsak jobber i omsorgstjenesten, barnehage og skoleverket. Vevelstad kommune skal arbeide for at hel stilling skal være hovedregelen, og at antall deltidsstillinger skal reduseres. Heltidskultur er viktig for å beholde og rekruttere arbeidskraft.

Ledergruppen består av kommunedirektør, næringsleder, leder plan og ressurs, helse- og omsorgsleder, administrasjons- og økonomileder, leder barnehage, leder skole og nyopprettet stilling organisasjons- og personalleder. Fem av lederstillingene var tilsatt av kvinner, dette gir en kvinneandel på over 62,5 %.

Vevelstad kommune er opptatt av at lønnsutviklingen er i tråd med sentrale føringer. Kommunens beliggenhet og tilgang til kompetanse gjør at lønn er et virkemiddel i rekruttering av personell med den kompetanse kommunen etterspør.

Arbeidsmiljøet

Det jobbes kontinuerlig med arbeidsmiljøet. Det er viktig å skape og ivareta et godt arbeidsmiljø. Ledergruppen og ute på enhetene har fokus på dette. I tillegg har kommunen fått verneombud på plass i enhetene og både AMU og partsammensattutvalg er revitalisert. Det er i 2022 gjennomført en kulturkartlegging som organisasjonen skal jobbe videre med, slik at vi kan kartlegge hvilke verdier som er viktige i den enkelte enhet, og som vil hjelpe oss i det videre arbeidet med arbeidsmiljøet. Arbeidsmiljø er også et viktig tema som diskuteres i AMU blant annet.

Likestilling

Tidligere ble likestilling hovedsakelig definert som likestilling mellom kvinner og menn. Likestilling mellom ulike etniske grupper, grupper med ulik funksjonsevne og grupper med ulik seksuell orientering handler om det samme.

Etnisk likestilling innebærer at alle skal ha like rettigheter og mulighet til deltakelse i samfunnet. Vevelstad kommune har pr. i dag ingen skrevne mål for den etniske likestillingen, men alle med minoritetsbakgrunn skal integreres i lokalsamfunnet og få like muligheter og plikter til deltakelse, uansett hudfarge, etnisk bakgrunn, religiøs tilhørighet og nasjonalitet.

Flere nasjonaliteter fra ulike kontinenter er nå representert i arbeidsstokken til Vevelstad kommune. Det har skjedd gradvis at ulike kulturer og etnisiteter er blitt en del av kommunens arbeidskraft. De utfordringer som knyttes til dette synes ikke større og vanskeligere enn hva tilfelle er i det etnisk norske personalet.

Kommunen har fra 2014 bosatt flyktninger fra flere kontinenter, og integreringsarbeidet preger og påvirker holdninger og respekten for mennesker med ulik etnisitet. Vi skal alle jobbe sammen for at alle skal integreres i lokalsamfunnet, og få like muligheter og plikter til deltakelse.

Ansatte i kommunen fordeler seg med 80 % kvinner og 20 % menn. I ledergruppen har det vært tre menn og fem kvinner. Det er vanskelig å registrere at det er en ulik lønnsfastsettelse relatert til kjønn.

Etikk

Vevelstad kommune har i 2022 vedtatt reviderte etiske retningslinjer. I forbindelse med prosessen med arbeidsmiljøet har det vært fokus på de etiske sidene ved det å være kommunal arbeidstaker. Det innebærer at temaer som forhold til brukerne, lojalitet og arbeidsinnsats har hatt stort fokus.

Ledere skal sørge for at medarbeiderne er kjent med og etterlever kommunens etiske retningslinjer. Diskusjoner og dialog om etikk er nødvendig for å få en større bevisstgjøring omkring temaet, og hvordan etikk praktiseres i daglig arbeid.

I 2022 ble det gjennomført samling på hver enkel enhet der etiske retningslinjer ble gjennomgått og diskutert. Det ble jobbet med ulike problemstillinger i grupper, og etikk ble diskutert mellom kommunedirektør, leder og ansatte på alle enheter. Det var en lærerik seanse, og viser viktigheten av å ha fokus på etiske dilemma som kan oppstå på vår arbeidsplass.

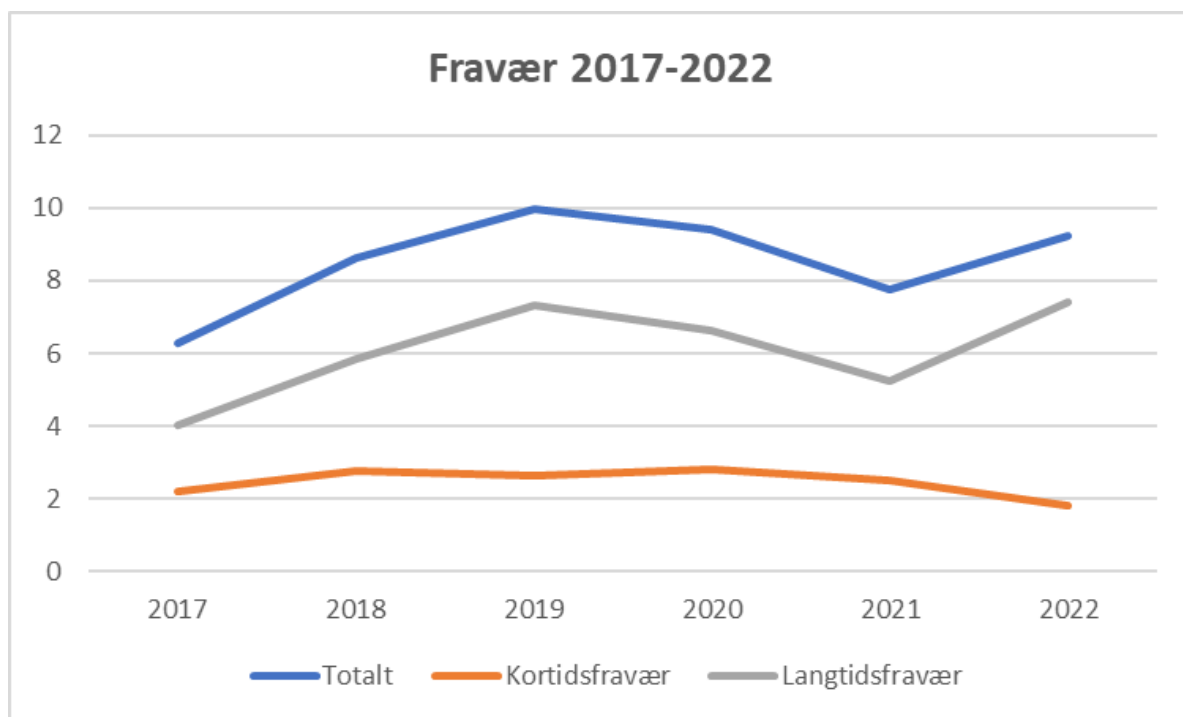
HMS og sykefravær

Kommunen har siden 2012 brukt Compilo som internkontrollsystem. Dette er et elektronisk system der man finner prosedyrer og rutinebeskrivelser til hjelp i egen arbeidssituasjon. Arbeidet med å legge inn alle prosedyrer i programmet er en kontinuerlig prosess. Over tid kan prosedyrer endres, og det er viktig at revisjon av eksisterende prosedyrer gjøres fortløpende og gjøres kjent for ansatte. I tillegg melder man avvik ved brudd på prosedyrer, rutiner og lovverk gjennom Compilo.

Vevelstad kommune er en IA bedrift (Inkluderende Arbeidsliv) og jobber i tråd med IA avtalen. Formålet er både å forebygge, og redusere sykefraværet, styrke jobbnærværet og bedre arbeidsmiljøet, samt hindre utstøting og frafall i arbeidslivet. Attføring og omplassering vurderes fortløpende gjennom et nært samarbeid med NAV, avdelingsleder, behandlende lege, bedriftshelsetjenesten, og den tilsatte det gjelder har mulighet til å ha med tillitsvalgt.

Vevelstad kommune har avtale med Sør-Helgeland Bedriftshelsetjeneste SA. I løpet av året har de seks kontordager i Vevelstad, og er tilgjengelig for alle ansatte i kommunen som ønsker å kontakte dem. Det kan være forhold som gjelder både arbeidsmiljø, praktiske løsninger i forhold til ergonomisk tilpassing på arbeidsplassen, og andre forhold som angår arbeidsforholdet.

Sykefraværet i 2022 er gjengitt i tabellen nedenunder. Korttidsfravær er redusert i forhold til året før, mens langtidsfraværet har økt. Inkludert i disse tallene er også koronarelatert fravær registrert. Kommunen er IA bedrift, og sykefravær skal følges opp i henhold til denne avtalen. Særlig fokus har langtidsfraværet, som over tid påvirker oppgavefordeling i organisasjonen. Det er viktig å følge IA-planen for å få avklart sykefraværet og eventuell tilrettelegging for den ansatte.

Sykefravær	2022	2021	2020	2019	2018
Korttidsfravær	1,82%	2,51%	2,81%	2,65 %	2,79 %
Langtidsfravær	7,42%	5,25%	6,61%	7,31 %	5,85 %
Fravær totalt	9,24%	7,76%	9,42%	9,96 %	8,64 %

Alt innmeldt fravær inneholder egenmeldt fravær og fravær ved barns sykdom. Sykefraværet tas opp i AMU. Det er ledere på hver enkelt enhet som har ansvar for å følge opp den ansatte ved fravær. Rutiner for hvordan og til hvem en ansatt melder fravær og type oppfølging av den som har personalansvar vil også være fokus i 2022. Det skal skrives oppfølgingsplan på alle ansatte som er sykemeldte over lengre tid slik rutiner i forhold til NAV beskriver. NAV arbeidslivssenter har vært benyttet for skolering av lederne, samt rådgivning i enkeltsaker, med den hensikt å få folk fortrest mulig tilbake i jobb. Som tabellen viser er det langtidssykefraværet som har en økning.

GDPR - Lov om behandling av personopplysninger

20.juli 2018 ble EU sin nye personforordning (GDPR) en del av norsk lovgivning. Dette betyr at alle kommuner skal ha personvernombud, og kommunen skal ha systematisert hvordan innsamling og bruk av personopplysninger oppbevares og behandles.

Vevelstad kommune kjøper personvernombud tjeneste gjennom Digitale Helgeland, og er godt i gang med kartlegging og beskrivelse av aktiviteter som omhandler personopplysninger. Flere behandlingsaktiviteter er kartlagt og beskrevet i protokoller. Men dette er et arbeid som må pågå kontinuerlig slik at rutiner til enhver tid er oppdaterte, og at hele organisasjonen aktivt følger rutiner som tilfredsstillende Lov om personvernopplysninger.

Arbeidet fortsetter i løpet av 2023, og HR ressurs skal delta aktivt i oppfølging med personvernopplysninger.

Økonomi og regnskap

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) kapittel 14 regulerer hvordan økonomien skal forvaltes. § 14-1 omhandler grunnleggende krav til økonomiforvaltningen, blant annet at økonomien skal forvaltes slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, økonomien skal være bærekraftig.

I §14-6 reguleres hvordan årsregnskap og bokføring skal utarbeides. God kommunal regnskapsskikk (GKRS), Bokføringsloven og forskrifter skal gi føringer for hvordan driftsregnskap, investeringsregnskap og balanse skal utarbeides og presenteres ved årsslutt.

Regnskapsføringen baseres på forskrifter som bl.a. bestemmer føring etter anordningsprinsippet, dvs. at alle utgifter og inntekter skal henføres det året utgiftene/inntektene har oppstått.

Årsregnskapet skal avlegges senest innen 22.februar påfølgende år.

Regnskapet er fordelt på følgende deler:

Driftsregnskap

Her bokføres løpende

- Driftsinntekter
- Driftsutgifter
- Renter/avdrag
- Avskrivninger (påvirker ikke driftsresultatet – føres både som inntekt og utgift.)
- Avsetninger til fond og bruk av fond

Investeringsregnskap

Her bokføres alle utgifter og inntekter vedrørende nybygg og nyanlegg.

I tillegg føres inn- og utlån av startlån, egenkapitalinnskudd KLP, innbetaling av avdrag på utlån, kjøp/salg av aksjer og avsetninger og overføring fra drift.

I investeringsregnskapet skal hvert enkelt prosjekt (nybygg/nyanlegg) være fullt ut finansiert. Det vil si at det skal fremgå av oversikter hvordan utgiftene er finansiert.

Balanseregnskap

Her framkommer kommunens status for egenkapital og gjeld, og er en konsekvens av føringer i drifts- og investeringsregnskap.

Det vises til hovedoversikter for disse tre områdene nedenfor.

Årsberetningen omhandler regnskaps- og budsjettall på hoved- og ansvarsnivå.

For detaljerte regnskaps- og budsjettall vises til detaljert regnskap for 2022.

Viser også til Årsmeldingen, som viser hvilke områder fra samfunnsplanen kommunen arbeider med. Og hvilke resultater som er oppnådd gjennom kommunens tjenesteproduksjon, viktige hendelser, framtidige mål, og utfordringer.

**§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift
Regnskap 2022**

Tall i 1 kroner	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021
Driftsinntekter				
Rammetilskudd	-39 799 742	-42 665 000	-42 665 000	-44 722 942
Inntekts- og formuesskatt	-18 877 069	-13 510 000	-12 890 000	-10 947 076
Eiendomsskatt	-1 426 111	-1 246 879	-1 246 879	-834 643
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-10 598 964	-7 259 000	-8 829 000	-4 810 332
Overføringer og tilskudd fra andre	-17 794 380	-12 191 057	-12 209 557	-7 872 725
Brukerbetalinger	-2 862 382	-2 203 900	-2 203 900	-2 214 994
Salgs- og leieinntekter	-4 197 152	-3 911 411	-3 911 411	-4 211 946
Sum driftsinntekter	-95 555 799	-82 987 247	-83 955 747	-75 614 657
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	42 007 942	38 979 081	38 797 512	37 493 402
Sosiale utgifter	6 962 138	8 247 533	8 295 880	6 264 168
Kjøp av varer og tjenester	33 221 395	29 359 616	27 805 038	21 864 260
Overføringer og tilskudd til andre	9 173 175	6 220 060	6 225 743	6 621 189
Avskrivninger	2 597 866	3 000 000	3 000 000	2 024 088
Sum driftsutgifter	93 962 516	85 806 290	84 124 173	74 267 106
Brutto driftsresultat	-1 593 284	2 819 043	168 426	-1 347 551
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-1 121 300	-514 000	-514 000	-491 088
Utbytter	-1 297 539	-1 301 000	-701 000	-1 528 291
Renteutgifter	1 490 391	900 509	600 509	617 021
Avdrag på lån	2 172 744	1 840 960	1 840 960	1 904 458
Netto finansutgifter	1 244 296	926 469	1 226 469	502 100
Motpost avskrivninger	-2 597 866	-3 000 000	-3 000 000	-2 024 088
Netto driftsresultat	-2 946 854	745 512	-1 605 105	-2 869 538
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				
Overføring til investering	5 437 697	7 928 000	5 100 000	9 500 000
Avsetninger til bundne driftsfond	718 405	60 140	60 140	2 491 643
Bruk av bundne driftsfond	-2 824 138	-50 610	-50 610	-3 231 180
Avsetninger til disposisjonsfond	11 015 315	11 015 315	8 842 115	6 145 966
Bruk av disposisjonsfond	-11 400 426	-19 698 357	-12 346 540	-12 036 890
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	2 946 854	-745 512	1 605 105	2 869 538
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Tabellen nedenfor viser regnskap og budsjett for de enkelte ansvarsområdene. Avvikene +/- 100 000 er kort kommentert under tabellen. Kommentarene er på hovedpostnivå pr ansvar for driftsutgifter, slik som tabell 'Driftsutgifter' i tabell Økonomisk oversikt drift på foregående side.

Ansvar	Navn	Regnskap	Budsjett	Bud.endring	Rev. budsjett	Avvik
110	Sentraladministrasjon	3 355 621	3 419 014	0	3 419 014	63 393
111	Politiske organer	2 118 375	2 022 003	0	2 022 003	-96 372
112	Inntekt og finans	-58 271 734	-57 449 764	-850 000	-58 299 764	-28 030
113	Kultur	508 625	616 294	0	616 294	107 669
114	Renter og avdrag	2 361 351	2 027 469	0	2 027 469	-333 882
115	Kirke og andre trossamfunn	981 508	980 000	0	980 000	-1 508
116	Flyktningtjenesten	1 198 517	0	850 000	850 000	-348 517
117	Økonomi	262 994	3 004 737	0	3 004 737	2 741 743
118	Frivilligsentralen	252 012	256 195	0	256 195	4 183
119	Pensjon	0	-524 797	0	-524 797	-524 797
120	Skoler i Vevelstad	10 309 906	10 576 797	0	10 576 797	266 891
124	Barnehager i Vevelstad	3 784 820	3 771 676	0	3 771 676	-13 144
130	NAV kommune	459 385	407 000	0	407 000	-52 385
131	Helse og omsorg	10 920 101	9 830 597	0	9 830 597	-1 089 504
132	Vevelstad sykehjem	15 320 277	13 023 422	0	13 023 422	-2 296 855
140	Plan og ressurs - adm	2 545 085	3 274 816	150 000	3 424 816	879 731
141	Selvkostområder	-495 896	152 104	0	152 104	648 000
142	Kommunale bygg og eiendommer	3 631 816	3 163 895	0	3 163 895	-467 921
143	Kommunale anlegg	250 249	426 512	-150 000	276 512	26 263
144	Kommunale veier	701 209	515 670	0	515 670	-185 539
145	Næringsutvikling	-714 495	0	0	0	714 495
146	IT tjenesten	520 274	506 360	0	506 360	-13 914

Ansvar 113 Kultur og bibliotek

Lavere driftsutgifter generelt. Totalt mindreforbruk er 108 000.

Ansvar 114 Renter og avdrag

Renteutgifter er budsjettregulert, men allikevel er renteutgifter 590 000 høyere enn regulert budsjett. Avdragsutgifter er 332 000 høyere enn budsjettet. Renteinntekter er 560 000 høyere enn budsjettet, og finansierer noe av høyere renter og avdragsutgifter på området. Totalt merforbruk på området er 334 000.

Ansvar 116 Flyktningtjeneste

Kjøp av voksenopplæring, grunnbeløpet gjelder for hele 2022. Tilskudd til norsk opplæring for to elever er inntektsført på ansvar 112, kr 90 000 og utgiftsført på ansvar 116. Totalt merforbruk kr 349 000.

Ansvar 117/119 Økonomi og pensjon

Ifølge aktuarberegningen er det lavere utgifter til KLP, kr 913 000, og lavere utgifter til SPK kr 285 000.

Ansvar 120 Skoler

Lavere lønnsutgifter enn budsjettet, mindreforbruket er kr 267 000.

Ansvar 131 Hele og omsorg

Høyere lønnsutgifter og lavere driftsutgifter, kr 702 000 i merforbruk.

Ansvar 132 Sykehjem

Kjøp av vikartjenester og husleie i forbindelse med rekrutteringstiltak, totalt merforbruk kr 2 297 000.

Ansvar 140 Plan og ressurs

Fiberprosjektet finansierer en stor del av lønn til prosjektleder. Lavere utgifter på landbruksetaten, avtale med Sømna avsluttet i juni, ansettelse på høsten 2022. Totalt mindreforbruk kr 880 000.

Ansvar 141

Selvkostområder – overskuddet dekker indirekte utgifter, beregnes i samarbeid med Momentum Solutions. Mindreforbruket kr 496 000 dekker direkte og indirekte utgifter som blant annet lønn, revisjon og kapitalutgifter.

Ansvar 142 Kommunale bygg og eiendommer

Kjøp av tjenester til oppretting av feil på elektrisk anlegg, avdekket ved internkontroll. Nytt kjøleanlegg i kjølerom kjøkken Rådhus. Nye lys i kommunestyresalen, samt fire kontorer og gang. Inngang, ny port og lys til barnehagen. Ny rullestolrampe. Leie av skriver/skanner i Næringsbygget. Ombygging til ett ekstra kontor i Næringsbygget. Utskifting av branndør på brannstasjonen, og utskifting av termostat og vifte i vognhall. Utgifter til lønn renhold i forbindelse med sykefravær. Totalt merforbruk kr 468 000.

Ansvar 144 Kommunale veier og gatelys

Høyere utgifter i forbindelse med vedlikehold av vinterveier, mer forbruk kr 181 000.

Revidert budsjett for drift og investering i løpet av regnskapsåret er ut fra forventet aktivitet ut året, og er anslått etter beste estimat og informasjon som foreligger når saksfremlegg utarbeides.

§ 5-4. Bevilgningsoversikter – drift
Regnskap 2022

Tall i 1 kroner	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021
Generelle driftsinntekter				
Rammetilskudd	-39 799 742	-42 665 000	-42 665 000	-44 722 942
Inntekts- og formuesskatt	-18 877 069	-13 510 000	-12 890 000	-10 947 076
Eiendomsskatt	-1 426 111	-1 246 879	-1 246 879	-834 643
Andre generelle driftsinntekter	-10 598 964	-7 259 000	-8 829 000	-4 810 332
Sum generelle driftsinntekter	-70 701 886	-64 680 879	-65 630 879	-61 314 993
Netto driftsutgifter				
Sum bevilgninger drift, netto	66 391 215	64 399 922	62 699 305	57 943 354
Avskrivninger	2 597 866	3 000 000	3 000 000	2 024 088
Sum netto driftsutgifter	68 989 081	67 399 922	65 699 305	59 967 442
Brutto driftsresultat	-1 712 805	2 719 043	68 426	-1 347 551
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-1 001 779	-414 000	-414 000	-491 088
Utbytter	-1 297 539	-1 301 000	-701 000	-1 528 291
Renteutgifter	1 490 391	900 509	600 509	617 021
Avdrag på lån	2 172 744	1 840 960	1 840 960	1 904 458
Netto finansutgifter	1 363 817	1 026 469	1 326 469	502 100
Motpost avskrivninger	-2 597 866	-3 000 000	-3 000 000	-2 024 088
Netto driftsresultat	-2 946 854	745 512	-1 605 105	-2 869 538
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	5 437 697	7 928 000	5 100 000	9 500 000
Avsetninger til bundne driftsfond	718 405	60 140	60 140	2 491 643
Bruk av bundne driftsfond	-2 824 138	-50 610	-50 610	-3 231 180
Avsetninger til bundne driftsfond	11 015 315	11 015 315	8 842 115	6 145 966
Bruk av disposisjonsfond	-11 400 426	-19 698 357	-12 346 540	-12 036 890
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	2 946 854	-745 512	1 605 105	2 869 538
Fremført til inndekning i senere år	0	0	0	0

Frie inntekter - rammetilskudd og skatteinntekter

	2022	2021	2020	2019	2018
Rammetilskudd	-39 799 742	-44 722 942	-41 080 368	-41 210 576	-41 077 651
Skatt på inntekt og formue	-18 877 069	-10 947 076	-12 397 654	-13 562 184	-10 263 860
Eiendomsskatt	-1 426 111	-834 643	-622 392	-628 645	-328 291
<i>Sum frie inntekter</i>	<i>-60 102 921</i>	<i>-56 504 661</i>	<i>-54 100 414</i>	<i>-55 401 405</i>	<i>-51 669 802</i>
Resultatgrad	64 %	76 %	71 %	77 %	71 %

Resultatgraden i denne sammenhengen, viser hvor stor andel av driftsutgiftene som dekkes av de frie inntektene. For 2022 dekker de frie inntektene 64% av de totale driftsutgiftene.

Resultatgraden viser for 2022, en nedgang på 12 prosentpoeng fra 2021. De frie inntektene er kr 3 598 260 høyere enn i 2021, og driftsutgiftene for 2022 kr 19 695 410 høyere enn for 2021, derfor blir dekningsgraden lavere i 2022.

Det betyr at en større andel av driftsutgiftene må finansieres med andre inntekter som for eksempel husleie, salg av hjemmetjenester, vederlag opphold, og andre solgte tjenester.

Rammetilskuddet er beregnet ut fra innbyggertallet. 1.januar 2022 er innbyggertallet 462, og 1.januar 2023 er innbyggertallet 454 innbyggere.

Inntekt fra Havbruksfondet 2022 er kr 9 247 376.

De statlige overføringer i form av rammetilskudd, og skatteinntekter, er og blir kommunens store inntektskilde. Endringer i folketall og demografi, påvirker både rammetilskudd og skatteinntekter, og vil få konsekvenser for fremtidens inntekter og aktivitetsnivå.

Lønnsutgifter

	2022	2021	2020	2019
Lønnsutgifter	42 007 942	37 493 402	37 023 267	39 972 540
Sosiale utgifter	6 962 138	6 264 168	6 162 963	7 073 149
<i>Sum lønnsutgifter</i>	<i>48 970 080</i>	<i>43 757 570</i>	<i>43 186 230</i>	<i>47 045 689</i>
Resultatgrad	55%	59%	57%	65%

Resultatgraden her viser hvor stor andel lønnsutgiftene, inkl. pensjonsutgifter, er i forhold til kommunens driftsutgifter. Resultatgraden har vært stabil de siste to årene.

Kjøp av vikartjenester kommer i tillegg til lønnsutgifter.

- Legetjeneste kr 369 028
- Vikarbyrå sykehjem kr 3 269 386

Dersom kjøp fra vikarbyrå legges til i grunnlaget for beregning, blir resultatgraden 56%, av kommunens totale driftsutgifter. Det vil si at bemanning til kommunens tjenesteproduksjon tar 56% av de totale driftsinntektene.

Finansinntekter/Finansutgifter

Renteinntekter er høyere tidligere år, og høyere enn budsjettet. Rentebetingelser i Helgeland Sparebank er 3 mnd nibo med daglig justering, + 0,3% på innskudd. For desember 2022 er gjennomsnittrenten 3,58% pr dag.

Rente- og avdragsutgiftene i 2022 høyere enn året før, og høyere enn budsjettet. Gjennomsnittlig lånerente er 3%. Kommunen har ingen lån på fastrente.

I 2022 ble det utbetalt utbytte fra HelgelandKraft kr 1 286 208.

Renter og avdrag føres i driftsregnskapet, og påvirker driftsresultatet. En økning i gjeld og rentenivå vil derfor også ta en større del av tilgjengelige midler til tjenesteproduksjonen.

Det er ikke tatt opp nytt lån i forbindelse med finansiering av investeringer.

Netto driftsresultat

	2022	2021	2020	2019
Sum driftsinntekter	-95 555 799	-75 614 657	-77 089 222	-81 289 319
Sum driftsutgifter	93 962 516	74 267 106	76 024 692	72 358 280
Sum finanstransaksjoner	1 244 296	502 100	1 204 747	1 272 513
Avskrivninger	-2 946 854	-2 024 088	-1 977 761	-2 476 061
Netto driftsresultat	-2 946 854	-2 869 539	-1 837 544	-10 134 588
Resultatgrad	3,08 %	3,79 %	2,38 %	12,5 %

Resultatgrad

Netto driftsresultat er positivt med kr 2 946 854, det vil si et mindreforbruk.

Det viktigste tallet i kommuneøkonomien er driftsresultat / resultatgrad. Netto driftsresultat blir ofte brukt til å beskrive kommunes handlefrihet, og viser hva kommunen har til disposisjon til egenfinansiering av investeringer og til avsetninger fra årets drift.

Resultatgraden er det primære tallet for en sunn økonomi, for 2022 er resultatgraden 3,08%. Ifølge Vevelstad kommune sitt økonomireglement skal netto driftsresultat være minst 1,75%.

Anbefaling fra Teknisk Beregningsutvalg (TBU) er at netto driftsresultat over tid bør ligge over 2%, dette for å ivareta økonomisk bærekraft over tid fremover.

Disposisjonsfond

Gjennom regnskapsåret er det vedtatt budsjettreguleringer i drift og investeringer. Bruk av disposisjonsfond er kr 7 351 817, herav kr 2 828 000 til investeringer.

Budsjettregulert avsetning til disposisjonsfond er kr 2 173 200.

For 2022 er midler fra havbruksfond tatt inn i budsjettet for første gang, og samtidig er disse midlene avsatt til disposisjonsfond.

I underkant av 10 % av kommunens inntekter i 2022 er brukerbetaling og salgs- og leieinntekter. Endring i innbyggertall vil påvirke disse inntektene.

Arbeidskapital

Arbeidskapital er viktig om det skal sikres god likviditet og at kommunen er betalingsdyktig til enhver tid. Arbeidskapitalen bør utgjøre 15-50% av årlig omsetning. Ifølge Vevelstad kommune sitt økonomireglement skal arbeidskapitalen være 22%. Arbeidskapitalen ved regnskapsårets slutt er 39%. Det vil si at kommunen har god likviditet og kan betale sine forpliktelser på forfall.

Selvkost områder

Selvkostprinsippet innebærer at en generasjon brukere ikke skal subsidiere neste generasjon, eller omvendt, men at kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Selvkost er det varen/tjenesten faktisk koster kommunen å produsere. Dette er direkte kostnader som blant annet lønn og nødvendig vedlikehold på anlegg og infrastruktur. I tillegg indirekte fellesutgifter som skal tillegges etter en fornuftig fordelingsnøkkel som er tilpasset for kommunen.

Dersom selvkostregnskapet viser mindreforbruk, skal dette settes på fond. Bruk av fond ved eventuelt merforbruk på områdene, kan gjøres så lenge det er midler på fond, midler utover dette må finansieres ved bruk av disposisjonsfond.

Viser til note 11 Selvkostområder, der er det oversikt over inntekter, utgifter og avsetning til fond på de ulike områdene.

INVESTERINGSREGNSKAPET

Tabellen nedenfor viser utgifter og inntekter i investeringsregnskapet. Utgifter er investeringene, og inntekter er finansiering av investeringene.

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering				
Regnskap 2022				
Tall i 1 kroner	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig Budsjett	Regnskap 2021
Investeringsutgifter				
Investeringer i varige driftsmidler	9 312 151	11 108 000	9 425 000	19 070 645
Tilskudd til andres investeringer	250 000	250 000	250 000	250 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	212 047	300 000	300 000	299 750
Utlån av egne midler	600 000	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	10 374 198	11 658 000	9 975 000	19 620 395
Investeringsinntekter				
Kompensasjon for merverdiavgift	-772 102	-660 000	-1 035 000	-3 522 756
Tilskudd fra andre	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	-3 000 000	-70 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	-1 228 800
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	-212 198
Bruk av lån	-5 380 000	-5 380 000	-840 000	-5 592 491
Sum investeringsinntekter	-6 152 102	-6 040 000	-4 875 000	-10 626 245
Videreutlån				
Videreutlån	0	400 000	400 000	1 562 000
Bruk av lån til videreutlån	0	0	-710 000	-1 562 000
Avdrag på lån til videreutlån	2 633 050	2 110 000	510 000	505 850
Mottatte avdrag på videreutlån	-1 694 295	-477 000	-477 000	-276 846
Netto utgifter videreutlån	938 755	2 033 000	-277 000	229 004
Overføring fra drift og netto avsetninger				
Overføring fra drift	-5 437 697	-7 928 000	-5 100 000	-9 500 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	276 846	277 000	277 000	276 846
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-5 160 851	-7 651 000	-4 823 000	-9 223 154
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0

Oversikten nedenfor viser prosjekter som er utført i 2022. Egenkapitalinnskudd er balanseført på aksjer og andeler i balansen. Tilskudd til andres investeringer er tilskudd til Kirken, og er ikke balanseført i kommunens regnskap. De andre prosjektene er balanseført som anleggsmidler, og er tatt med i note 4 som viser oversikt over anskaffelseskost, tilgang, avgang og avskrivninger av varige driftsmidler.

Kommunens investeringsprosjekter hadde i 2022 en kostnadsramme på kr 10 374 198 og er fordelt slik på disse prosjekter:

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering					
Regnskap til fordeling 2022					
	Tall i 1 kroner	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021
	Netto investeringer til fordeling:	10 374 198	11 658 000	9 975 000	19 620 395
Prosjekt	Fordeling på prosjekt				
00000	Utlån til private	600 000	0	0	108 800
01001	Egenkapitalinnskudd	212 047	300 000	300 000	190 950
01012	Elements - arkivsystem	272 944	230 000	0	247 859
01013	IKT - ny plattform	339 293	0	0	0
01301	Opplevelse og kunnskapssenter	1 508 737	2 500 000	3 500 000	21 688
01502	Hesstun krikegård - bygg/bårehus	100 000	100 000	100 000	0
01510	Vevelstad kirke - maling	0	0	0	150 000
01511	Visthus kapell - maling/nytt sprir	0	0	0	100 000
01512	Hesstun og Visthus kirkegård - nye gjerder	150 000	150 000	150 000	0
01701	Agresso regnskap - oppgradering	189 097	500 000	500 000	187 000
02403	Utbygging barnehagen 2021	0	0	0	4 761 965
03102	Omsorgsboliger	0	0	0	23 000
03103	Nytt kjøkken Sykehjem	0	0	0	182 448
04014	Investering vannverk	498 973	550 000	750 000	916 600
04017	Tøymvasshytta	33 286	27 000	0	0
04022	Nordvika havn - forlengelse av molo	0	0	0	2 352 179
04024	Miljøstasjon	0	0	0	3 625
04025	Brannstasjon utbygging	0	625 000	625 000	7 759 509
04027	Arbeidstraktor	0	0	0	138 232
04029	Elektrifisering av bilparken	0	75 000	375 000	0
04202	Ny brannbil	1 798 413	1 800 000	1 800 000	0
04205	Næringsareal/Industriområde	0	0	0	383 152
04206	Bru til Hamnøya	0	0	625 000	0
04207	Nye Omsorgsboliger	16 125	0	0	0
04208	Kommunale boliger - Øvre slåttvikåsen	0	0	0	34 694
04209	Næringskai	355 371	500 000	0	0
04210	Aktivitetspark	0	0	1 000 000	10 500
04212	Bibliotek/foaje - oppgradering	0	0	0	112 079
04213	Bankbygg / Næringshus	0	0	0	328 622
04214	Råhus - oppgradering tak	0	0	250 000	0
04216	Skolen - nytt kjemiroom	0	0	0	366 556
04219	Brannsikkerhet og beredskap	1 178 123	1 161 000	0	1 240 938
04220	Boligtomter	2 819 335	2 820 000	0	0
04222	Sørstue sykehjem	138 872	120 000	0	0
04223	Oppgradering Eldrebolig	163 581	200 000	0	0
	Sum fordelt	10 374 198	11 658 000	9 975 000	19 620 395

§ 5-8. Balanseregnskapet

Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2022	Regnskap 2021
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		230 166 568	218 728 368
I. Varige driftsmidler	3	93 258 325	86 544 040
1. Faste eiendommer og anlegg		87 615 901	84 341 763
2. Utstyr, maskiner og transportmidler		5 642 423	2 202 276
II. Finansielle anleggsmidler		16 427 939	18 505 499
1. Aksjer og andeler	4	8 542 024	8 329 977
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	5	7 885 915	10 175 522
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	8	120 480 304	113 678 829
B. Omløpsmidler		59 451 767	57 991 915
I. Bankinnskudd og kontanter		42 681 690	42 922 507
II. Finansielle omløpsmidler		0	0
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		16 770 077	15 069 408
1. Kundeordringer		0	0
2. Andre kortsiktige fordringer		8 264 268	7 033 959
3. Premieavvik		8 505 809	8 035 449
Sum eiendeler		289 618 334	276 720 283
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		-82 107 268	-83 229 427
I. Egenkapital drift		-28 117 699	-30 608 705
1. Disposisjonsfond		-21 830 027	-22 215 137
2. Bundne driftsfond	10	-6 287 672	-8 393 567
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
II. Egenkapital investering		-5 596 405	-5 319 559
1. Ubundet investeringsfond		-2 096 405	-1 819 559
2. Bundne investeringsfond	10	-3 500 000	-3 500 000
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
III. Annen egenkapital		-48 393 165	-47 301 164
1. Kapitalkonto	2	-49 893 499	-48 801 498
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	14	1 500 334	1 500 334
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0
D. Langsiktig gjeld		-185 684 867	-180 318 596
I. Lån		-64 001 576	-66 188 686
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	6	-64 001 576	-66 188 686
2. Obligasjonslån		0	0
3. Sertifikatlån		0	0
II. Pensjonsforpliktelse		-121 683 291	-114 129 910
E. Kortsiktig gjeld		-21 826 199	-13 172 260
I. Kortsiktig gjeld		-21 826 199	-13 172 260
1. Leverandørgjeld		0	0
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		-21 626 348	-12 932 052
5. Premieavvik	8	-199 851	-240 208
Sum egenkapital og gjeld		-289 618 334	-276 720 283
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler		5 405 377	10 385 377
II. Andre memoriakonti		0	0
III. Motkonto for memoriakontiene		-5 405 377	-10 385 377

BALANSEREGNSKAPET

Langsiktig gjeld

	2022	2021	2020	2019
Lån - langsiktig gjeld	55 325 111	57 416 071	49 320 489	47 532 402
Resultatgrad	58 %	75 %	64 %	58 %

Resultatgraden er målt i prosent av brutto driftsinntekter. Startlån, som er selvfinansierende, er ikke tatt med her.

Kommunens selvfinansierende lån (startlån) innlån fra Husbanken, er kr 8 676 465, av disse er kr 6 164 209 lånt ut til målgruppen for startlån.

Tap på startlån i 2022 er kr 1 195 312.

Netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene er 58%. I henhold til Vevelstad kommune sitt økonomireglement skal netto lånegjeld være mindre enn 75% av netto driftsinntekter.

Det er ikke tatt opp nye lån i forbindelse med investeringer.

Gjeldsgrad

Store låneopptak til investeringer belaster driftsregnskapet med renter og avdrag, og dermed blir det mindre midler til produksjon av de lovpålagte tjenester. Det gir også begrenset handlingsrom for avsetning til uforutsette hendelser.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i kommunens gjeldsgrad, basert på regnskap 2022, og budsjettert finansiering av investeringer i økonomiplanperioden 2023-2026.

<i>Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner: § 5-7. Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i økonomiplanen og årsbudsjettet</i>					
	2022	2023	2024	2025	2026
Lån til investeringer	-5 380 000	-3 850 000	-1 850 000	-1 700 000	-2 000 000
Lån til videreutlån	0	-2 500 000	-600 000	-600 000	-600 000
Sum bruk av lån	-5 380 000	-6 350 000	-2 450 000	-2 300 000	-2 600 000
Endring i lånegejeld	UB2023				
Lån til investeringer	-55 325 111	-59 175 111	-61 025 111	-62 725 111	-64 725 111
Lån til videreutlån	-8 686 464	-11 186 464	-11 786 464	-12 386 464	-12 986 464
Utvikling i gjeldsgrad	-58	-75	-77	-79	-82
<i>Utvikling i gjeldsgrad</i>	<i>-85</i>	<i>-93</i>	<i>-96</i>	<i>-99</i>	<i>-103</i>
Avdrag lån i drift	2 172 744	2 090 970	2 094 510	2 231 374	2 302 316
Avdrag lån til videreutlån (i investering)	2 633 050	495 000	503 000	512 000	521 000
Sum avdrag på lån	4 805 794	495 000	503 000	512 000	521 000

Fond – bundne og frie

Fondsavsetningen pr 31.12.22 fordeler seg slik:

	2022	2021	2020	2019
Disposisjonsfond	21 830 027	22 215 137	28 106 062	18 701 041
Bundne driftsfond	6 287 672	8 393 567	9 132 911	10 769 886
Bundne investeringsfond	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
Ubundne investeringsfond	2 096 405	1 819 559	1 542 713	1 265 867
SUM	33 714 104	35 928 263	42 281 686	34 236 794

Disposisjonsfondet er redusert med kr 385 110 fra 2021 til 2022. I prosent av driftsinntektene utgjør disposisjonsfondet 23%. I Vevelstad kommune sitt økonomireglement skal disposisjonsfondet utgjøre minst 10%.

Disposisjonsfondet viser om kommunen har evne til å tåle uforutsette utgifter og svikt i inntekter.

Bundne driftsfond er øremerkede midler til ulike formål i driftsregnskapet.

Avsetningen til bundet investeringsfond er kr 3 500 000 og gjelder Opplevelse og Kunnskapssenter ved Vevelstad Bygdetun.

Ubundne investeringsfond er midler til investeringsformål. Det er låneavdrag fra HelgelandKraft som hvert år avsettes til dette fondet.

Øvrige forhold

Det er flere utfordringer for kommunal sektor; blant annet trangere økonomiske rammer, rekruttering og kompetanse innenfor de ulike tjenestene, og flere krav fra staten om hvilke tjenester kommunen skal tilby siner innbyggere, kvaliteten på disse tjenestene. Med dette følger det også flere administrative arbeidsoppgaver. I tillegg opplever administrasjonen mange bestillinger og forventninger fra det politiske miljøet.

Kommunens inntekter skal dekke tjenesteproduksjon og drift av hele kommunen. Driften av Vevelstad kommune for 2022 har et høyere driftsnivå enn tidligere år. Det vil si at aktiviteten er høyere enn den finansieringen som er kjent på tidspunkt budsjett og økonomiplan blir vedtatt, og bruk av disposisjonsfond blir en del av budsjetteringen for å få budsjettet i balanse. Det er ikke bærekraftig over tid å bruke av avsatte midler til driften.

Pandemien har ikke påvirket driften i like stor grad som de to foregående årene. Gjennom pandemien har administrasjon og tjenesteområder erfart, og ikke minst lært av utfordringene som har oppstått i en krevende situasjon i forbindelse med den daglige drift, og levering av gode tjenester på de ulike tjenesteområdene.

De digitale løsningene som har tvunget seg frem de siste to årene, viser seg å være både effektive og tidsbesparende. Det er blitt kjøpt inn digitalt utstyr til ulike møterom. Møter og kurs holdes på teams, og det digitale utstyret er i daglig bruk.

Med fokus på økonomien, drift og muligheter for utvikling av Vevelstad kommune, er det nødvendig å ha kontinuerlig fokus på organisering av aktivitetene, slik at ressurser utnyttes på best mulig måte til oppgaveløsning i tjenesteproduksjonen. Det er viktig at kommunen prioriterer lovpålagte oppgaver, og kvaliteten på disse.

Strategisamlingene mellom politikere og administrasjon er en viktig arena for å diskutere, og finne en felles strategi for veien videre for Vevelstad kommune.

Og det er viktig med forventningsavklaringer, slik kan samarbeid og forståelse mellom administrasjon og politikk blir god og trygg.